

САОПШТЕЊЕ ЗА МЕДИЈЕ

Невладине организације¹ које пружају бесплатну правну помоћ оштро критикују нови Предлог Закона о бесплатној правној помоћи

Бесплатна правна помоћ биће скоро недоступна

Београд, 25.12.2013. – Нови Предлог Закона о бесплатној правној помоћи, трећи по реду, уколико буде усвојен, довешће до тога да ће ретко ко испунити услове за бесплатно адвокатско заступање, а ако и испуни услове, неће бити пружалаца те помоћи. Због одредби којима се регулише рад будућих пружалаца бесплатне правне помоћи, и претњи новчаним казнама до милион динара, тешко да ће бити заинтересованих адвоката, правних клиника и невладиних организација спремних да под предложеним условима ову врсту помоћи пружају грађанима.

Предлог Закона о бесплатној правној помоћи садржи неколико кључних недостатака: спорно дефинисање корисника бесплатне правне помоћи и компликован поступак кроз који они морају да прођу да би остварили право на бесплатну правну помоћ, избор Центара за социјални рад као органа управе који решава по захтевима за бесплатну правну помоћ, те казнене одредбе које представљају претњу за све оне који су до сада *про боно* пружали правну помоћ, а који се ни у новом закону неће финансирати на терет буџета Републике Србије

Очекује се, дакле, од најсиромашнијих и социјално угрожених грађана да знају да ли уопште имају право на бесплатну правну помоћ по овом закону, а да затим, у складу са Уставом, наведу које им је право или слобода повређено и да то све попуне у формулару?!

---

¹ Саопштење представља заједнички став Аутономног женског центра, Мреже Жене против насиља и Мреже за европски женски лоби које чини 35 женских организација, и Praxis-а, испред Мреже организација за децу Србије коју чини 89 организација цивилног друштва. Саопштење подржава и Стална конференција ромских удружења грађана СКРУГ, коју чини 110 организација а подржавају га и невладине организације: Центар за права Ромкиња, Центар за права мањина, Друштво за развој деце и младих – Отворени клуб, Регионални центар за мањине, Labris – организација за лезбејска људска права и YUROM Centar.

P R A X I S

Попуњавање формулара ће бити проблем и за особе са инвалидитетом, као и оне које су принудно хоспитализоване или против којих се води поступак за лишење пословне способности.

Предлог Закона, такође, предвиђа да корисници захтев за бесплатну правну помоћ подносе надлежном Центру за социјални рад, који је дужан да у року од 7 дана, односно 48 сати у хитним случајевима, донесе решење којим овај захтев усваја или одбија.

Центри за социјални рад већ сада имају превелики обим посла, а сви којима је познато стање у центрима за социјални рад одлично знају да центри неће бити у могућности да одговоре на предвиђене рокове и да процењују испуњеност услова за пружање ове помоћи. Центри за социјални рад би, приликом одлучивања о томе ко има право на бесплатну правну помоћ, често били и у сукобу интереса са потенцијалним корисницима бесплатне правне помоћи.

Предлогом закона предвиђена је регистрацију свих пружалаца, уз одређење да **држава неће плаћати пружање примарне правне помоћи** (давање правних савета, писање тужби и поднесака). Овде се не убрајају локалне самоуправе које су дужне да из сопствених средстава обезбеде остваривање овог права.

Кад је реч о пружаоцима секундарне бесплатне правне помоћи (заступање на суду и медијација), нови Предлог закона предвиђа да ће држава финансирати ту врсту помоћи онда када је у поступку одлучено у корист корисника и када је суд донео одлуку о надокнади трошкова пружене бесплатне помоћи на терет друге стране. Дакле, рад адвоката ће бити плаћен само ако се испуне ова два услова.

Својим казним одредбама овај предлог закона ће сигурно довести до смањења већ ионако малог броја пружалаца бесплатне правне помоћи у Србији, јер зашто би ико ризиковао да пружа ову врсту помоћи и *про боно* када му се прети драконским новчаним казнама до милион динара.

Невладине организације које пружају бесплатну правну помоћ грађанима Србије јавно изражавају забринутост због предложених одредби овог закона којима ће се сасвим сигурно утицати на аутономију удружења грађана и које представљају озбиљну претњу за будући систем пружалаца бесплатне правне помоћи.

Због свега изнетог, закон се мора хитно вратити на дораду. Овакав какав је, направитиће више штете него користи!